

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-10861/2016-ERU

V Ostravě 7. června 2017

Č. j. 10861-6/2016-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-10861/2016-ERU a zahájeném dne 1. listopadu 2016 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s účastníkem řízení, kterým je **Obec Úholičky**, se sídlem Náves 10, 252 64 Úholičky, IČO: 00640727, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona rozhodl

takto:

- I. Účastník řízení, Obec Úholičky, se sídlem Náves 10, 252 64 Úholičky, IČO: 00640727 (dále jen „účastník řízení“), se tím, že v rozporu s ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona, jakožto držitel licence na výrobu elektřiny č. 111634022, nebyl v období od 16. srpna 2016 do 31. října 2016 registrovaným účastníkem trhu, **dopustil spáchání trvajících správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona.**
- II. Podle ust. § 91 odst. 14 písm. b) energetického zákona, se účastníku řízení, za spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 41516.
- III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníku řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 41516.

Odůvodnění

I. Úvod

Na základě vlastních zjištění Energetického regulačního úřadu (dále jen „Úřad“) bylo s účastníkem řízení dne 1. listopadu 2016 zahájeno správní řízení ve smyslu ust. § 46 správního řádu pro podezření ze spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona.

II. Průběh správního řízení

Po prostudování podkladů, jež byly do správního spisu převzaty dne 24. října 2016, o čemž byl téhož dne vyhotoven Záznam o vložení do spisu, č. j. 10861-2/2016-ERU, a podkladů, jež jsou veřejně dostupné [tzn. seznam všech registrovaných účastníků trhu (tj. soubor s označením „*Seznam_vsech_registrovanych_ucastniku_CZ.xls*“) veřejně dostupný na internetových stránkách operátora trhu (<http://www.ote-cr.cz/registrace-a-smlouvy/seznam-ucastniku-trhu>)], dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto dne 1. listopadu 2016 vydal v souladu s ust. § 150 správního řádu příkaz, č. j. 10861-3/2016-ERU, kterým byla účastníku řízení za spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona uložena pokuta ve výši 10 000 Kč, opatření k nápravě zjištěného protiprávního stavu a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Příkaz byl účastníkovi řízení doručen dne 1. listopadu 2016.

Dne 7. listopadu 2016 byl Úřadu doručen přípis účastníka řízení ze dne 7. listopadu 2016, který byl správním orgánem posouzen v souladu s ust. § 37 odst. 1 věty druhé správního řádu dle svého skutečného obsahu jako odpor proti příkazu. Podáním odporu byl příkaz dle ust. § 150 odst. 3 správního řádu zrušen a správní řízení dále pokračovalo.

V odporu účastník řízení zejména uvedl, že dne 28. ledna 2016, kdy zaslal žádost o udělení licence k podnikání v energetických odvětvích, vstoupil do dlouhého zápasu s vyplněním všech potřebných a požadovaných dokumentů k udělení licence. Za největší problém účastník řízení považuje rozpor v zadání výběrového řízení na výstavbu FVE (výkon do 20 kW) se zpracovanou smlouvou s dodavatelem díla (rovněž do 20 kW) a skutečně instalovaným výkonem výroby (19,2 kW). Tento rozpor dle účastníka řízení bylo velmi obtížné vyřešit, kdy po několikaměsíčním úsilí byly požadované dokumenty akceptovány.

Dle tvrzení účastníka řízení měl vše původně vyřešit dodavatel díla, který se však od splnění smlouvy vyvázal.

Účastník řízení také vysvětlil důvod neregistrace u operátora trhu a to tím, že rozhodnutí o udělení licence mu bylo zasláno dne 29. června 2016, kdy osoby kompetentní k vyřízení registrace byly zaneprázdněny či čerpaly řádnou dovolenou. Dále uvedl, že o registraci u OTE požádá v co nejkratší době.

Dne 25. dubna 2017 zaslal správní orgán účastníkovi řízení Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit aktuální majetkové poměry, č. j. 10861-5/2016-ERU, ve kterém informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci. Zároveň bylo účastníkovi

řízení sděleno, co je považováno za podklady rozhodnutí, a byla mu dána možnost doložit správnímu orgánu doklady svědčící o jeho aktuálních majetkových poměrech, a to vše do deseti kalendářních dnů od doručení. Vyrozumění bylo účastníku řízení doručeno dne 26. dubna 2017.

Účastník řízení se k tomuto „Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit aktuální majetkové poměry“ nikterak nevyjádřil.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-10861/2016-ERU ke dni vydání tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto rozhodnutí úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

III. Popis skutkového stavu

Účastník řízení je ode dne 15. července 2016 držitelem licence na výrobu elektřiny č. 111634022 pro provozovnu „FVE“ o celkovém instalovaném elektrickém výkonu ve výši 0,01920 MW.

Dle veřejně dostupných údajů operátora trhu (<http://www.ote-cr.cz/registrace-a-smlouvy/seznam-ucastniku-trhu>), tj. společnosti OTE, a.s., se sídlem Praha 8 - Karlín, Sokolovská 192/79, PSČ 186 00, IČO: 264 63 318 (dále jen „OTE“ nebo „operátor trhu“), je účastník řízení registrovaným účastníkem trhu ve smyslu ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona ode dne 5. prosince 2016.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Obecný právní rámec

Správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona se dopustí držitel licence na výrobu elektřiny tím, že poruší některou z povinností uvedených v ust. § 23 odst. 2 písm. a) až i) nebo písm. k) až r) energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval uvedeným správním deliktem v návaznosti na porušení povinnosti vyplývající z ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona, z něhož plyne, že výrobce elektřiny, tj. držitel licence na výrobu elektřiny, je povinen zaregistrovat se do 30 dnů od udělení licence na výrobu elektřiny u operátora trhu; zaregistrováním se výrobce elektřiny stává registrovaným účastníkem trhu. Tato povinnost je v energetickém zákoně zakotvena s účinností ode dne 30. prosince 2004 [před 1. lednem 2016 v ust. § 23 odst. 2 písm. n)].

IV. II. Právní posouzení skutku

V rámci správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení je ode dne 15. července 2016 držitelem licence na výrobu elektřiny č. 111634022.

Den rozhodný pro počátek běhu 30denní lhůty k registraci u operátora trhu je 15. červenec 2016, tzn. den nabytí právní moci rozhodnutí o udělení licence. Nejpozději dne 16. srpna 2016 tedy již měl být účastník řízení v souladu s ust. § 23 odst. 2 písm. m) [resp. v souladu s ust. § 23 odst. 2 písm. n)] energetického zákona registrovaným účastníkem trhu.

Jelikož se účastník řízení registroval u operátora trhu až dne 5. prosince 2016, má správní orgán za zjištěné a prokázané, že účastník řízení nebyl v období od 16. srpna 2016 do 4. prosince 2016 (tj. do dne předcházejícího registraci účastníka řízení u operátora trhu) registrovaným účastníkem trhu, přestože v tomto období byl, resp. i nadále je, držitelem licence na výrobu elektřiny a měl tedy povinnost zaregistrovat se u operátora trhu ve smyslu ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno pouze pro část výše uvedeného období, a to pro období od 16. srpna 2016 do 31. října 2016 (tj. do dne předcházejícího zahájení tohoto správního řízení), a proto je předmětem tohoto správního řízení porušení ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona účastníkem řízení pouze v tomto období.

IV. III. Vypořádání dalších námitek účastníka řízení

Správní orgán považuje za důležité vypořádat se také s námitkami účastníka řízení, které vznesl v průběhu správního řízení. Konstatování účastníka řízení, že pracovníci kompetentní k provedení registrace u operátora trhu byli v zákonné lhůtě, kdy bylo nutné registraci provést, zaneprázdnění a čerpali řádnou dovolenou, není správním orgánem považováno za důvodnou námitku, neboť účastník řízení jakožto držitel licence je povinen znát a dodržovat veškeré povinnosti plynoucí mu z držby licence a tyto v zákonné lhůtě také plnit.

IV. IV. Formální a materiální stránka správního deliktu

S ohledem na vše výše uvedené má správní orgán za to, že účastník řízení, jakožto držitel licence na výrobu elektřiny č. 111634022, porušil ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona, když v období od 16. srpna 2016 do 31. října 2016 nebyl registrovaným účastníkem trhu, čímž naplnil formální znaky správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona. Správní orgán se nicméně musel zabývat také materiální stránkou uvedeného správního deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot.

Při posouzení materiální stránky správního deliktu je třeba vycházet zejména

ze skutečnosti, že každá skutková podstata správního deliktu implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako správní delikt.

Účel povinnosti držitele licence na výrobu elektřiny zaregistrovat se u operátora trhu je třeba spatřovat zejména v tom, že tímto se držitel licence na výrobu elektřiny stává registrovaným účastníkem trhu. Následně má jakožto registrovaný účastník trhu zajištěn přístup do systému OTE a je mu umožněno na trhu participovat za splnění podmínek pravidel trhu. Bez registrace u operátora trhu tedy není reálně možné vykonávat činnost výrobce elektřiny v rámci regulovaného trhu, byť veřejnoprávní oprávnění vzniká již udělením licence na výrobu elektřiny. Jedná se tedy o stěžejní povinnost výrobce elektřiny, na niž jsou následně navázány další povinnosti výrobce elektřiny vůči operátorovi trhu (viz zejména ust. § 30 odst. 2 energetického zákona), konkrétně například povinnost předkládat operátorovi trhu „Měsíční výkazy o výrobě a spotřebě elektřiny výrobce“ dle ust. § 27 odst. 1 vyhlášky č. 541/2005 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou, zásadách tvorby cen za činnosti operátora trhu s elektřinou a provedení některých dalších ustanovení energetického zákona, a následně dle ust. § 49 odst. 1 vyhlášky č. 408/2015 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou, na základě kterých zpřístupní operátor trhu příslušnému provozovateli přenosové nebo distribuční soustavy výpočet plateb za systémové služby, činnosti operátora trhu a na podporu elektřiny z podporovaných zdrojů.

Dále v důsledku opomenutí výrobce elektřiny zaregistrovat se u operátora trhu operátor trhu neví o existenci výrobce elektřiny a tedy ani nezná údaje o jeho vlastní spotřebě vyrobené elektřiny. Operátor trhu tak nemůže tyto údaje zahrnout do scénářů spotřeby, které vytváří. Dochází tak ke zkreslování poznatků operátora trhu, které jsou důležité pro predikci budoucího vývoje.

V daném případě došlo k narušení veřejného zájmu na regulaci trhu s elektřinou, neboť kdyby na trhu s elektřinou docházelo k takovému protiprávnímu jednání běžně, jednalo by se zcela nepochybně o absolutně neudržitelný stav, který by byl v rozporu se zájmy společnosti.

Výše uvedené skutečnosti ve spojení s délkou porušení příslušného ustanovení a instalovaným výkonem provozovny účastníka řízení poukazují na existenci konkrétní společenské škodlivosti jednání účastníka řízení, kdy tato společenská škodlivost dle správního orgánu dosahuje takové míry intenzity, která odůvodňuje závěr o naplnění materiální stránky správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona (společenská škodlivost jednání účastníka řízení je vyšší než nepatrná).

IV. V. Odpovědnost za správní delikt

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů shromážděných v rámci správního řízení existence takových objektivních okolností nevyplývá.

Lze uzavřít, že účastník řízení se dopustil spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona, za který je také odpovědný.

Pro úplnost správní orgán také uvádí, že je užito znění energetického zákona účinné ke dni 31. října 2016, neboť jestliže se zákon změnil během páchaní činu, užije se zákona, který je účinný při dokončení jednání, kterým je čin spáchán, a v daném případě byla jednota skutku rozdělena zahájením tohoto správního řízení.

V. Uložení pokuty

Za správní delikt dle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona lze dle ust. § 91 odst. 14 písm. b) energetického zákona uložit pokutu do výše 50 000 000 Kč nebo 1 % z čistého obrátu dosaženého držitelem licence za poslední ukončené účetní období.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen přihlídnout ke všem zjištěným skutečnostem, zejména správní orgán přihlížel ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě přihlédl správní orgán též k osobě pachatele a jeho majetkovým poměrům.

Správní orgán se zabýval zejména závažností spáchaného správního deliktu, kdy má za to, že spáchaný správní delikt je středně závažný, a to s ohledem na skutečnost, že povinnost zaregistrovat se u operátora trhu je v energetickém zákoně zakotvena pro výrobce elektřiny s účinností již ode dne 30. prosince 2004, tj. již více než 12 let.

Co se týče doby trvání správního deliktu, tak toho se účastník řízení dopustil v období od 16. srpna 2016 do 31. října 2016, tedy více jak 2 měsíce, když účastník řízení neplnil svou povinnost dle ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona.

K následkům správního deliktu se správní orgán vyjádřil již v rámci posouzení existence materiální stránky uvedeného správního deliktu, a proto tyto opětovně již nehodnotí.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu a také že došlo k odstranění protiprávního stavu, když se dne 5. prosince 2016 registroval v systému CS OTE, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

Správní orgán se tedy také zabýval otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů předložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního

průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Účastník řízení byl vyzván Vyrozuměním o možnosti vyjádřit se a doložit aktuální majetkové poměry ze dne 25. dubna 2017, č. j. 10861-5/2016-ERU, k doložení svých aktuálních majetkových poměrů, kdy účastník řízení této možnosti nevyužil. Z veřejného Registru ekonomických subjektů ČSÚ v ARES vyplývá, že účastník řízení zaměstnává 6 – 9 zaměstnanců a vykonává „Všeobecnou činnost veřejné správy“, což ve vzájemné souvislosti umožňuje učinění si jisté představy o osobních a majetkových poměrech účastníka řízení ve vztahu k výši ukládané pokutě (viz dále).

Správní orgán po zvážení všech okolností daného případu, jakož i všech polehčujících a přitěžujících okolností, stanovil pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. u samotné spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, a považuje tuto výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Zároveň tuto výši pokuty považuje za odstrašující, kdy může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Správní orgán taktéž, a to právě s ohledem na informace získané o účastníku řízení z veřejného Registru ekonomických subjektů ČSÚ v ARES, nepovažuje pokutu v této výši za likvidační pro účastníka řízení.

S ohledem na odstranění protiprávního stavu tím, že je účastník řízení od 5. prosince 2016 registrovaným účastníkem trhu s elektřinou ve smyslu ust. § 23 odst. 2 písm. m) energetického zákona, je pokuta ukládaná tímto rozhodnutím uložena v nižší výši (oproti zrušenému příkazu ze dne 1. listopadu 2016, č. j. 10861-3/2016-ERU).

Nadto správní orgán také poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, vyhovuje zákonnému požadavku, tj. pokuty až do výše 50 000 000 Kč, a že byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VI. Náklady řízení

Souběžně je výrokiem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je dle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k předsedkyni Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

JUDr. Zuzana Šmídová, v. r.
ředitelka odboru správních řízení